

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ 2 – ĐỀ SỐ 7

MÔN: NGŨ VĂN - LỚP 8

BỘ SÁCH: CÁNH DIỀU

Thời gian làm bài: 90 phút

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

PHẦN I – ĐỌC HIỂU (5 điểm)

Đọc bài thơ sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:

CHIỀU HỒM NHỚ NHÀ

Chiều trời bảng lảng bóng hoàng hôn,

Tiếng ốc xa đưa lặn trông đôn.

Gác mái, ngư ông về viễn phố,

Gõ sừng, mục tử lại cô thôn.

Ngàn mai gió cuốn chim bay mỏi,

Dặm liễu sương sa khách bước đôn.

Kẻ chôn trang đài, người lữ thứ,

Lấy ai mà kể nỗi hàn ôn?

(Bà Huyện Thanh Quan)

Khoanh tròn vào chữ cái đứng trước phương án trả lời đúng cho các câu hỏi:

Câu 1. Bài thơ được viết theo thể thơ nào?

- A. Thất ngôn tứ tuyệt Đường luật
- B. Thất ngôn bát cú Đường luật
- C. Ngũ ngôn
- D. Lục bát

Câu 2. Bài thơ được gieo vần gì?

- A. Vần lưng
- B. Vần chân
- C. Vần liền
- D. Vần cách

Câu 3. Tâm trạng của nhân vật trữ tình trong bài thơ là gì?

- A. Vui mừng, phấn khởi
- B. Xót xa, sầu tủi
- C. Buồn, ngậm ngùi
- D. Cả ba phương án trên

Câu 4. Bài thơ sử dụng phương thức biểu đạt nào?

- A. Nghị luận kết hợp biểu cảm
- B. Biểu cảm kết hợp tự sự
- C. Miêu tả kết hợp tự sự
- D. Biểu cảm kết hợp miêu tả

Câu 5. Nội dung của bài thơ là gì?

- A. Tâm trạng buồn lê thê, một niềm sầu thương tê tái của người lữ khách đi xa nhớ nhà, nhớ quê hương da diết
- B. Tâm trạng hân hoan, vui sướng khi nhớ về quê nhà
- C. Nhớ tiếc một thời vàng son của Thăng Long cũng là trở về cội nguồn của dân tộc, tự hào về sức sống và nền văn hiến Đại Việt
- D. Hoài niệm về những tàn dư thừa trước

Câu 6. Nhận định nào sau đây đúng nhất về thơ của Bà Huyện Thanh Quan?

- A. Trang nhã, đậm chất bác học và thâm đẫm niềm hoài cổ
- B. Trẻ trung, mạnh mẽ đầy hơi thở dân gian
- C. Ngôn ngữ bình dị, gần với lời ăn tiếng nói hàng ngày
- D. Trang nhã, đậm chất bác học

Câu 7. Em có nhận xét gì về nghệ thuật đặc sắc của bài thơ *Chiều hôm nhớ nhà*?

- A. Kết cấu bài thơ phù hợp với tâm trạng chủ thể trữ tình
- B. Thủ pháp nghệ thuật phóng đại được sử dụng hiệu quả
- C. Lời thơ trang nhã, sử dụng nhiều từ Hán Việt, giọng thơ man mác, hoài cổ
- D. Ngôn ngữ thơ Nôm bình dị, hình ảnh gợi cảm, giàu màu sắc, nghệ thuật tả cảnh ngụ tình đặc sắc

Câu 8. Căn cứ vào nội dung bài thơ cho thấy rõ nhất điều gì ở nhân vật trữ tình?

- A. Lòng tự trọng
- B. Yêu nhà, yêu quê hương
- C. Sự hoài cổ
- D. Cả ba ý trên

Câu 9. Nêu tác dụng của biện pháp tu từ đảo ngữ trong các câu thơ sau:

Gái mái, ngư ông về viễn phố

Gỗ sừng, mục tử lại cô thôn.

Câu 10. Từ nội dung của bài thơ, em hãy nêu rõ vai trò của quê hương đối với mỗi người (Trả lời khoảng 5 – 7 dòng)

PHẦN II – TẬP LÀM VĂN (5 điểm)

Viết bài văn phân tích bài thơ *Chiều hôm nhớ nhà* của Bà Huyện Thanh Quan.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

PHẦN I – ĐỌC HIỂU

Câu 1	Câu 2	Câu 3	Câu 4	Câu 5	Câu 6	Câu 7	Câu 8
B	B	C	D	A	A	C	B

Câu 1 (0.5 điểm)

Bài thơ được viết theo thể thơ nào?

- A. Thất ngôn tứ tuyệt Đường luật
- B. Thất ngôn bát cú Đường luật
- C. Ngũ ngôn
- D. Lục bát

Phương pháp:

Dựa vào các thể thơ đã học

Lời giải chi tiết:

Thể thơ: thất ngôn bát cú Đường luật

=> Đáp án: B

Câu 2 (0.5 điểm)

Bài thơ được gieo vần gì?

- A. Vần lưng
- B. Vần chân
- C. Vần liền
- D. Vần cách

Phương pháp:

Căn cứ gieo vần

Lời giải chi tiết:

Vần chân: hôn – đồn – thôn – đôn – ôn

=> Đáp án: B

Câu 3 (0.5 điểm)

Tâm trạng của nhân vật trữ tình trong bài thơ là gì?

A. Vui mừng, phấn khởi

B. Xót xa, sầu tủi

C. Buồn, ngậm ngùi

D. Cả ba phương án trên

Phương pháp:

Đọc kỹ nội dung bài đọc hiểu và phân tích

Lời giải chi tiết:

Cảm xúc: buồn, ngậm ngùi

=> Đáp án: C

Câu 4 (0.5 điểm)

Bài thơ sử dụng phương thức biểu đạt nào?

A. Nghị luận kết hợp biểu cảm

B. Biểu cảm kết hợp tự sự

C. Miêu tả kết hợp tự sự

D. Biểu cảm kết hợp miêu tả

Phương pháp:

Căn cứ các phương thức biểu đạt đã học

Lời giải chi tiết:

Biểu cảm kết hợp miêu tả

=> Đáp án: D

Câu 5 (0.5 điểm)

Nội dung của bài thơ là gì?

- A. Tâm trạng buồn lê thê, một niềm sầu thương tê tái của người lữ khách đi xa nhớ nhà, nhớ quê hương da diết
- B. Tâm trạng hân hoan, vui sướng khi nhớ về quê nhà
- C. Nhớ tiếc một thời vàng son của Thăng Long cũng là trở về cội nguồn của dân tộc, tự hào về sức sống và nền văn hiến Đại Việt
- D. Hoài niệm về những tàn dư thừa trước

Phương pháp:

Căn cứ nội dung bài đọc hiểu và phân tích

Lời giải chi tiết:

Nội dung: tâm trạng buồn lê thê, một niềm sầu thương tê tái của người lữ khách đi xa nhớ nhà, nhớ quê hương da diết

=> Đáp án: A

Câu 6 (0.5 điểm)

Nhận định nào sau đây đúng nhất về thơ của Bà Huyện Thanh Quan?

- A. Trang nhã, đậm chất bác học và thâm đẫm niềm hoài cổ
- B. Trẻ trung, mạnh mẽ đầy hơi thở dân gian
- C. Ngôn ngữ bình dị, gần với lời ăn tiếng nói hàng ngày
- D. Trang nhã, đậm chất bác học

Phương pháp:

Căn cứ nội dung bài đọc hiểu và phân tích

Lời giải chi tiết:

Trang nhã, đậm chất bác học và thâm đẫm niềm hoài cổ

=> Đáp án: A

Câu 7 (0.5 điểm)

Em có nhận xét gì về nghệ thuật đặc sắc của bài thơ *Chiều hôm nhớ nhà*?

- A. Kết cấu bài thơ phù hợp với tâm trạng chủ thể trữ tình
- B. Thủ pháp nghệ thuật phóng đại được sử dụng hiệu quả
- C. Lời thơ trang nhã, sử dụng nhiều từ Hán Việt, giọng thơ man mác, hoài cổ
- D. Ngôn ngữ thơ Nôm bình dị, hình ảnh gợi cảm, giàu màu sắc, nghệ thuật tả cảnh ngụ tình đặc sắc

Phương pháp:

Căn cứ nội dung bài đọc hiểu và phân tích

Lời giải chi tiết:

Nghệ thuật: lời thơ trang nhã, sử dụng nhiều từ Hán Việt, giọng thơ man mác, hoài cổ

=> Đáp án: C

Câu 8 (0.5 điểm)

Căn cứ vào nội dung bài thơ cho thấy rõ nhất điều gì ở nhân vật trữ tình?

- A. Lòng tự trọng
- B. Yêu nhà, yêu quê hương
- C. Sự hoài cổ
- D. Cả ba ý trên

Phương pháp:

Căn cứ nội dung bài đọc hiểu

Lời giải chi tiết:

Nhân vật trữ tình: yêu nhà, yêu quê hương

=> Đáp án: B

Câu 9 (0.5 điểm)

Nêu tác dụng của biện pháp tu từ đảo ngữ trong các câu thơ sau:

Gái mái, ngư ông về viễn phố

Gỗ sừng, mục tử lại cô thôn.

Phương pháp:

Căn cứ nội dung bài đọc hiểu

Lời giải chi tiết:

Đảo ngữ: Động từ “gác mái” biểu đạt một tâm thế nhàn của ngư ông đang sống ở miền quê, đã thoát vòng danh lợi: Đảo vị ngữ “Gác mái” càng nhấn mạnh sự nghỉ ngơi thư thái của ngư ông. “Gỗ sừng” cũng được đảo ra phía trước để nhấn mạnh cử động của mục tử (người chăn trâu) nhưng là cử động trở về, nghỉ ngơi. Tóm lại, hai câu thực đã thể hiện một cách tài hoa chủ đề “chiều hôm nhớ nhà” => tạo nên không khí tĩnh lặng, cảnh chiều thêm tĩnh mịch và ẩn chứa một nỗi niềm man mác, băng khuâng của lòng người.

Câu 10 (0.5 điểm)

Từ nội dung của bài thơ, em hãy nêu rõ vai trò của quê hương đối với mỗi người (Trả lời khoảng 5 – 7 dòng)

Phương pháp:

Nêu suy nghĩ của em

Lời giải chi tiết:

HS đọc kĩ bài thơ và nêu được vai trò của quê hương đối với mỗi người. Ví dụ:

- Quê hương chính là nơi chôn nhau cắt rốn của ta, là nơi nuôi ta lớn lên với biết bao kỉ niệm chẳng thể phai nhòa.
- Quê hương dạy ta biết lớn khôn và trưởng thành. Quê hương cho ta những năm tháng tuổi thơ tuyệt vời mà suốt hành trình trưởng thành ta không bao giờ tìm lại được.
- Quê hương ấy, những con người quen thuộc ấy sẽ theo dấu chân ta trên suốt quãng đời của mình...

PHẦN II – TẬP LÀM VĂN (5 điểm)

Phương pháp:

Căn cứ các bài học về văn tự sự, kết hợp linh hoạt các phương thức biểu đạt

Lời giải chi tiết:

1. Mở bài: Giới thiệu khái quát về Bà Huyện Thanh Quan (những nét chính về con người, cuộc đời, sự sáng tác,...).

Giới thiệu khái quát về bài thơ Chiều hôm nhớ nhà (hoàn cảnh sáng tác hoặc tóm tắt nội dung)

2. Thân bài

- Nội dung:

+ Ở bài thơ, ta bắt gặp một quang cảnh buồn, hoang vắng, cô tịch. Đó là cảnh buổi hoàng hôn tím sẫm, cái khoảng không gian và thời gian buồn, gợi nhớ nhất trong một ngày.

+ Xuất hiện hình ảnh con người nhưng chỉ thoáng bóng thôi, và quang cảnh chỉ có thể. Đó là những người dân lao động nghèo, vất vả làm ăn, sinh hoạt của họ thật tẻ nhạt, thiếu sinh động.

+ Bà luôn hoài cổ để chối bỏ thực tại và bày tỏ sự chán ghét thực tại. Đó là nỗi nhớ nước, nhớ nhà bà luôn giấu kín trong lòng.

+ Trước cảnh, bà bộc lộ được niềm tâm sự của mình, một tâm sự hoài cổ, đầy nuối tiếc, muốn níu giữ những kỉ niệm xa xưa.

- Nghệ thuật

+ Bài thơ đã đạt đến sự chuẩn mực trong việc sử dụng thể thơ Đường luật.

+ Nghệ thuật tả cảnh ngụ tình được sử dụng tài năng và đem đến hiệu quả nghệ thuật to lớn.

+ Nghệ thuật đảo ngữ, chơi chữ cùng việc sử dụng các từ láy.

3. Kết bài: Khái quát những nét đặc sắc về nội dung và nghệ thuật của bài Chiều hôm nhớ nhà và cảm nghĩ của em về bài thơ.

Loigiaihay.com